

býti nemůže. Zákonem ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n. byla sice ustanovení o svěření — tedy i § 642 obč. zák. — zrušena, avšak zákon tento nabyl platnosti teprve dnem 14. listopadu 1924 dle Šu 19 cit. zák. tak, že na přejímací ceny, které uloženy byly před platností zákona toho, zákon ten se vztahovati nemůže.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud posoudil věc správně po právní stránce. § 24 zákona o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. praví výslovně, že přejímací cena a části její u soudu složené (§ 21) vstupují v příčině práv a závazků na odepsaných pozemcích vázoucích na místo těchto pozemků a nemohou proto bez svolení oprávněných osob vydány býti majiteli. Ustanovení to platí i o závazku svěřenském, a nelze proto nabytí exekučního práva zástavního ani vzhledem k přejímací ceně ani k nároku na tuto cenu. Tvzení dovolacího rekursu, že jde též o pozemky zpupné, jest nejen neurčité, nýbrž i opožděné, a nelze k němu přihlídnouti. Záleželo na vymáhající straně, by již v exekučním návrhu vytkla, o jaké pozemky jde. Zabavení pohledávky stalo se ještě před účinností zákona o zrušení svěření, a nelze proto podle tohoto zákona posuzovati přípustnost exekuce, ježto nepůsobí zpět. Rekursní soud právem k němu nepřihlédl. V dalších svých vývodech přehlíží stěžovatelka, že podle usnesení povolujícího exekuci nabyla doručením záповědi podlužníkovi zástavního práva na pohledávce povinné strany na vydání přejímací ceny, a že domáhá se i příkázání zabavené pohledávky k vybrání. Ježto však přejímací cena jest věc vyloučená z exekuce podle Šu 39 čís. 2 ex. ř., platí totéž i o pohledávce (nároku) na vydání této ceny, neboť účelem i této exekuce jest uspokojení vymáhajícího věřitele z přejímací ceny samotné.

Čís. 4845.

Dlužník byl »zastoupen« při zájmu věcí movitých (§ 253 odstavec čtvrtý ex. ř.), byl-li při něm zastoupen ředitelem svého velkostatku, třebaš tento byl zároveň vnuceným správcem velkostatku.

(Rozh. ze dne 26. března 1925, R I 253/25.)

Usnesení, jímž bylo povoleno zabavení movitých věcí dlužníka, bylo při výkonu exekuce dne 19. prosince 1924 doručeno výkonným orgánem řediteli panství dlužníkovu, jenž byl zároveň vnuceným správcem dlužníkovu velkostatku. Rekurs do tohoto usnesení, podaný dlužníkem dne 31. srpna 1924, r e k u r s n í s o u d odmítl jako opožděný.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu do odmítacího usnesení.

D ů v o d y:

Z předpisu Šu 253 odstavec čtvrtý ex. ř., jehož dovolává se stěžovatel ve svůj prospěch, jest pro tento případ dovoditi správnost názoru,

z něhož vycházel rekursní soud při svém rozhodnutí. Předpis ten přikazuje zpravení dlužníka o výkonu zájmu jen tehdy, nebyl-li při zájmu přítomen nebo zastoupen. Rekursní soud vychází právem z tohoto posledního předpokladu, neboť povinný byl skutečně zastoupen ředitelem velkostatku, jemuž bylo dodáno povolení exekuce. Mylným jest i další náhled stěžovatelův, že ředitel velkostatku jest jako vnucený správce odpůrcem povinného ve smyslu Šu 103 odstavec třetí c. ř. s. Předpisy exekučního řádu, podle nichž vnucený správce jest ustanoven soudem (§ 106, 107), musí složit slib na místě přísahy (§ 108), je pod dozorem soudu (§ 114) a spravuje nemovitost místo vlastníka, nikoli však místo vymáhajících věřitelů (§ 109), odporují přímo tomuto názoru, a není proto překážky, by dodání povolujícího usnesení do rukou vnuceného správce nebylo pokládáno za dostatečné zpravení dlužníka o zájmu.

Čís. 4846.

Nejde o veřejnoprávní poměr ve smyslu Šu 70 obec. zřízení a Šu 2 zákona ze dne 17. července 1919, čís. 421 sb. z. a n., nýbrž o soukromoprávní poměr vlastnický, domáhá-li se kdo nikoliv uznání užívacích práv ve formě služebnosti, nýbrž vlastnického práva z důvodu vydržení dílu pozemku (obecního statku), jehož užíval on a jeho předchůdci nikoli jako příslušníci obce, nýbrž jako vlastníci sousedního pole.

(Rozh. ze dne 26. března 1925, Rv I 231/25.)

Žalobě, domáhající se na žalované obci uznání, že žalobci jsou vlastníky dílce pozemku, a vydání prohlášení za účelem vkladu vlastnického práva pro žalobce, bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Soud odvolací je toho názoru, že právo žalobci tvrzené jest povahy soukromoprávní, neboť nebylo dokázáno, že se výkon jeho děl proto, že žalobci a jich předchůdci byli příslušníky žalované obce, nýbrž že užívali sporného dílu pozemku jako vlastníci sousední své parcely jako její součást, že ho orali, osívali, na něm sázeli ořechy a švestky, brali z nich užitek a části neobdělávané, která tvořila přirozený břeh (mez) jich pozemku a byla porostlá travou, pružili ku pasení, trávu tu sekali a spotřebovali, nebo ji přenechávali lidem u nich pracujícím jako část mzdy, dále, že na ní postavili rodinný kříž a zřídili lom, v němž lámali kámen a že žalobce v roce 1911, když obec vysazovala ořechy na oné části sporné parcely, které se žalobci nedomáhají právem vlastnickým, zasadila jeden z nich i na spornou část blíže lomu, se proti tomu ohražoval a tehdejší starosta prohlásil, že stromek ten nemají beztak kam dáti, aby ho tam nechal. Z toho všeho je zjevné, že práva tato nevykonávali jako vlastníci usedlosti (starousedlíci) nebo příslušníci obce, nýbrž jako vlastníci sousední parcely, s kterou sporný díl tvoří jeden souvislý a společně obhospodařovaný celek, že ony výkony práva nejsou užíváním ve smyslu Šu 70 obec. zřiz. a § 2 zák. čís. 421 z roku 1919, nýbrž výkony práva vlastnického. Nevztahuje se tudíž na sporný pozemek tento § 2 a nezaniklo zákonným ustanovením právo žalobců.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.